

PREEK KRIJTBURG ZONDAG 4 DECEMBER 2022

over: Jesaja 11, 1 – 10 en Mattheüs 3, 1 – 12

Gregory Brenninkmeijer SJ

Is het niet fantastisch, beste vriendinnen en vrienden, dat visioen van de profeet Jesaja, dat de kerk ons op deze tweede Advents zondag aanbiedt? Iedereen kent het. Het is deel van onze cultuur geworden. Schilders hebben het geschilderd, het is gebruikt door redenaars en was bron van inspiratie voor dichters. Stel het je maar voor: In het nieuws een beeld van een wolf die een lam niet dood bijt, maar vredig ermee optrekt. Stel het je maar voor: Een kind dat speelt bij het hol van een adder. Je zou er over kunnen dromen, maar.... in onze alledaagse werkelijkheid komt er van dat visioen van Jesaja bitter weinig terecht.

Lees de krant van morgen en stel je voor dat er wordt bericht dat de jongeren in China samen Covid vaccinaties organiseren terwijl President Xi hen een handje komt helpen. Stel je voor dat een Iraanse dame op de Thee komt bij Ayatollah Kermanie zonder haar hoofd te bedekken. Stel je voor dat je leest dat Poetin elektriciens naar Oekraïne stuurt om in die steden voor licht en warmte te zorgen. Dat is het wat Jesaja zag in zijn visioen.

Maar wanneer had hij dat visioen? Niet vandaag, niet morgen, maar in de toekomst, nabij of ver weg. In de tijd dat er een twijg ontspruit aan de stronk van Isaï; als een scheut aan zijn wortel vrucht draagt. Het zal gebeuren als de Messias komt, de verlosser, de goede koning op wie de Geest des Heren rust... Dat was niet de realiteit waarvan de profeet getuige was in zijn dagen. Hij had dit visioen in Babylon, waar hij in ballingschap leefde met de arme rest van het volk Israël. Wat hij zag was een volk als een afgehouden stronk, alles wat erover was van die geweldige boom, zijn trotse volk. Wat hij zag was bittere ontmoediging en zijn mensen zonder hoop, zonder toekomst.

We kunnen ons in de verte met hen verwant voelen als we hier of thuis in de kou zitten. Als we de gevolgen van de klimaatverandering ondervinden en in angst denken aan de toekomst van onze kinderen. Ja het vooruitzicht van Jesaja was behoorlijk somber. Maar dat geldt ook voor óns vooruitzicht als je de klimaat-wetenschappers gaat geloven.

Vele eeuwen later treedt Johannes de Doper op in de woestijn van Judea. Hij had ook een visioen. Hij was ervan overtuigd: het moment dat Jesaja voorspeld had stond op het punt aan te breken. "Bekeert u, want het Rijk der hemelen is nabij"! Ja, dachten al de mensen die naar hem kwamen luisteren, Dit is het. Nu gaat er gebeuren wat Jesaja had gezien: Nu komt de Messias! Zij herinnerden zich dat Jesaja gesproken had over "een stem van iemand die roept in de woestijn: Bereidt de weg van de Heer." En ze kwamen om zich te laten dopen, om straks de eersten te zijn om dat Rijk der hemelen binnen te gaan wanneer de Messias zou komen. Johannes de Doper zag het voor zijn ogen gebeuren. "Ik ben de Messias niet, riep hij, maar Hij die na mij komt is sterker dan ik. Hij zal dopen met Heilige Geest en met vuur! Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabij!

En toen kwam Jezus van Nazareth. In deze weken vóór Kerstmis bereiden wij ons voor om zijn geboortefeest te vieren. Hij kwam en maakte de boodschap van Johannes de Doper tot de zijne. Ook Hij riep de mensen op tot een nieuwe levensstijl: "Bekeert u, riep ook Hij, want het Koninkrijk der hemelen is nabij!" En onder zijn handen gebeurde het. Blinden werden ziende, doven hoorden, kreupelen liepen, en aan armen werd goed nieuws verkondigd. Hij sprak woorden van bevrijding en deed machtige tekenen voor het oog van alle mensen. Velen zagen in Hem de lang verwachte Messias. Maar de overheden en leiders van het volk sloten hun oren en hun hart voor zijn roep. Zij veroordeelden Hem ter dood en leverden Hem uit om gekruisigd te worden.

Gedood en begraven leek ook deze profeet het visioen van Jesaja niet te hebben gerealiseerd. Maar zijn volgelingen getuigden van zijn verrijzenis, van zijn verschijnen in hun midden en van de gave van Zijn Geest, waardoor Hij onder hen blijft leven. "Het Rijk der hemelen is midden onder U" heeft Hij gezegd. Hij is het Rijk der hemelen. Het komt overal waar mensen zijn gebod onderhouden. Dit is mijn gebod, heeft Hij gezegd, dat jullie elkaar liefhebben.

Het is opvallend, lieve mensen. Eeuwenlang hebben mensen gewacht op het moment dat het visioen werkelijkheid zou worden, het visioen van vrede op aarde voor alle mensen van goede wil. Het visioen van Jesaja, van Johannes de Doper, van Jezus van Nazareth. Telkens weer hebben we gehoopt dat God het zou laten gebeuren. Alleen God zou dat kunnen bewerken, dat de wolf huist bij het lam, dat Poetin en Biden elkaar vertrouwen. Wij krijgen het alsmaar niet voor elkaar om elkaar lief te hebben en het Rijk der hemelen te

laten gebeuren. En toch zal het onder ons werkelijkheid moeten worden. Een ander Rijk der hemelen is er niet!

Ons wachten op de komst van dat Rijk zal een uiterst actief wachten moeten zijn. En die activiteit kan niet enkel bestaan in lichtjes ophangen en Kerstliedjes zingen. Ons voorbereiden op de komst van de Heer is enkel reëel door te doen wat Hem onherroepelijk in ons midden brengt: elkaar lief hebben! Waar twee of meer in mijn naam bijeen zijn daar ben Ik in hun midden! Heeft Hij gezegd. "Waar eendracht is en liefde, dáár is God" zingt de Kerk. Wij kunnen kerst Kerst maken door verbroken banden te helen, door onenigheid en tweedracht op te lossen, door de liefde een kans te geven juist waar het moeilijk is. Waar dat geschiedt wordt God geboren. Daar komt het visioen van Jesaja tot leven. Amen